

Յ Է Լ Է Ք

Մ Ո Ւ Ս Ա Վ Վ Է Ր

ՐԻՍԱԼԷՅԻ ԻԼՄԻՅԷ, ԷՏԷՊԻՅԷ, ՍԱՆԱԻՅԷ, ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ, ՀԻՔԵԱԵԷ ՎԷ
ՄԷՊԱՀԻՍԻ ՄԻՏԻՏԻՏԷՅԻ ՍԱԻՐԷ

Ք Օ Ր Ս Է

Իսթէր իսէնիզ թահգիգինէ չըզը-
չընըզ, Էալան վէ միւսալէզա օլմա-
արդընա գօլայճա գանաաթ կէթիրի-
լէճէյինտէ հիչ շիւպհէ Էօզ տուր քի,
չու սօն սէնէլէրտէ ֆօրսէ տէնիլէն
զալիմ առէթ, նիսա թաիֆէսինէ պիլ
րիզա պիր Էուսուլաճազ օլմազ աէրէ-
ճէսինի պուլմուշ տուր:

Իլմի թըզպ իսթէսիյի գաաար իյ-
լան վէ պէսան Էէթսին քի, վիճու-
աի սէրպէսթ պըրազմամազ, վէ թա-
պիյի օլան նէշվ ու նիւմսընա մանի
օլաճազ տէրէճէ տէ սըզմազ, միւճի-
պի մազարրաթ տըր տէհու:

Նիսվան թաիֆէսի՝ զանն էաէրսին
քի պուլուռն աքսիսինի տուհարազ,
վիճուաի կոռսմօ Էա կէթիրմէք,
վէ քէմալը իթինա իլէ մօճապընա թաթ-
պիզ օլունան ֆիստանըն պիլիմինէ
խալէլ կէթիրմէմէք իմիշ. ամմա տի-
կէր թարաֆտան կէօյի սիւ, վէ նէֆէս
պօրուլարընը պօզուպ թըզ նէֆէս
էտէր իմիշ, գալպ սըզընթըսընա վէ
վէրէմէ գաաար Էօլ կիտէր իմիշ, րա-

Չինլիլէրին նիսա թաիֆէլէրի, ա-
Էազլարընը ուֆազ սազլամազ իւզ-
րէ, տէմիր գապլար իչինէ ալըր տէ-
հու իսթիհզա էտէր օլան Էվըրալը
Էաաիկհարը տըր պու ֆօրսէ: Չինլի-
լէրին աԷազլարը Էէրինէ, պիլի տէ
վիճուաին ճանն էվինի տէմիր գապ-
լար իչինէ ալմազլըզա ալըչարըմըշ օլ-
տուլար: Աճաիպի շունտա տըր քի, Չին-
լիլէրի իսթիհզա էտէրքէն կիւլէր օլ-
տուլումուլ հալաէ, առան պէշ պէտ-
թէր օլան ֆօրսէ առէթինի սէվէրէք
գապուլ էյլէտիք, հիւրմէթ էթտիք,
վէ էն ազիլ միւսաֆիրլէր կիպի պաշ
սէրիրլէրաէն Էէր կէօսթէրտիք:

Աճապա պուլուռն ֆաիտէսի նէ իմիշ
տէր իսէն, պէլի ինճէ կէօսթէրմէք,
վիճուաի կոռսմօ Էա կէթիրմէք, վէ
քէմալը իթինա իլէ մօճապընա թաթ-
պիզ օլունան ֆիստանըն պիլիմինէ
խալէլ կէթիրմէմէք իմիշ. ամմա տի-
կէր թարաֆտան կէօյի սիւ, վէ նէֆէս
պօրուլարընը պօզուպ թըզ նէֆէս
էտէր իմիշ, գալպ սըզընթըսընա վէ
վէրէմէ գաաար Էօլ կիտէր իմիշ, րա-

հիմի, վէ րահիմ եօլունու տարալորպ վազը համլի թաաիր էյլէր իմիշ, միտէ գաիֆլիլինէ, գան ճէվէլանընըն կիւծ- լիւլինէ, վէ տահա հիւապսըզ իլ- լէթլէրէ սէպէպիւնէթ վէրիւր իմիշ զա- րարը եօգ:

էյլէր պիր մուայեէնէ իթմէք լե- աղըմ կէլէ, պու կիւնքի կիւն նէֆաի իսթանպօլտա ֆօրսէ գուլլանան գըզ- լարտան թէզէվվիւծ էտիպ տէ, լա- վութաեա միւհթաճ օլմագսըզըն վազը համլ էտէ պիլէն եիւզտէ օն թանէ պիլէ չըգմազ. պիր գաթ տահա տըզ- գաթ էտիլիւր իսէ, 100 տէ 20 սի վէ- րէմէ, վէ 30 ու տա օ եիւզտէն կէօ- նէկէօն իլլէթլէրէ միւպթէլա օլմուշ օլտուգլարընըն զահիրէ չըգաճաղը շիւպհէսիլ տիր:

Ս նագէնին կէնճ գըզլարըն, պէնիզ- լէրինի քիւլ քէսէն, վէ հէնուզ տիւն- եա մէշղուլիեթի, վէ չօլուգ չօճուգ զաիլէսի նէ օլտուղունու պիլմէ- տիքէրի հալտէ, պիր գալպ սըզըն- թըսընա, վէ եիւրէք չարփընթըսընա կիրիֆթար էտէն, վէ սէրպէսթ կէօ- յիւս ալթընտա քէմալի րահաթլըզ իլէ իլլէեէճէք օլան ագ ճիյէրի, սըզըպ սըգըշտըրարագ թըզ նէֆէսէ կէթի- րէն նէ տիր տէր իսէն ֆօրսէ տիր:

Սիլտէ կէօրիւեօրսունուգ էլպէթտէ ահպապլար. ագչամլարա գառար տիւզէնա տիւզէնա Պէյ օղլունա, վէ մահալի սաիրէեէ սօգթօրլարա գօշու- շան, վէ ֆօրսէ իլէ պէլլէրի պիլէք գա- լընլըղընա կէլմիշ օլան կէնճ գըզլարը, վէ մատամլարը. քիմիսի եիւրէք չար- փընթըսընա պիր րուհ. քիմիսի գուլ- վէթ հապը, պաղիսի իլթիհա աչմագ իւզրէ պիր չուրուպ, վէ նէչէլէրի տա- խի շիլինկա թէրթիպլէրի ալարագ ավտէթ էտէրլէր. օնլար ֆաիտէ էթ- մէզ եինէ կիտէրլէր, հէքիմոէն էճ-

ղաճըտան շէքվա շիքեաեթ էտէր- լէր. պիրիսինի պըրագըպ տիկէրինէ գօշարագ պիր գարար փարա տէօքէր- լէր. տէնիզէ կիրէրլէր. պանեօ էտէր- լէր. պուշլարտան տա խայըր կէօրէ- մէեինճէ, թէպաիլի ապ ու հավաեա գարար վէրիւրլէր. էյի եէմէքլէր եէր- լէր. Պօրտօ շարապը իչէրլէր, վէ նի- հաեէթ տահա օլմատըգ թէրթիպլէր վէ թէտպիրլէր իճրա էտէրլէր ամմա, եինէ պօշ. նիչուն քի վիճուտու օլան տիքէնի չըգարմաղլար. վէ պու թէր- թիպլէր արասընտա պիլէ, սէպէպի նէքպէթլէրի օլան ֆօրսէ եի պէրապէր թաշըմագլըգտան ֆարիզ օլմաղլար, վէ պիր վէճհլէ սէօզ աննամաղլար:

Իսթանպօլուն նիսվան թաիֆէսինէ պիր եումրուճագ մատամընտա օլան շու հալէ պագըպ տա, հէլէ քի պիլտէ պէօյլէ պիր միւզիւր ատէթ եօգ տուր տէեու թաշարլըլար իֆթիսար էտէ պիլիւրմի. խայըր՝ վիրա անլէրին տէ 12- 13 եաշընտա գըզ կէլին էթմէլէրինին մազարաթը ֆօրսէ մազարաթընտան ազ կէրի գալմազ:

Ձիրա պիրիսինին չապասը պու ճի- հէթտէ իսէ, տիկէրինին տէ պաշգա պիր սիւրէթլէ էճէլէ խըտմէթ էթմէք տէն, վէ Գարօնուն գաեըզընա միւշ- թէրի հազըրլաեըպ տա քէյֆինի եէ- թիւմէքտէն պաշգա շէյ տէյիլ տիր:

Պուրասընըն պու ատէթի, վէ թաշ- րալարա ֆօրսէ կիրէր իսէ, միւքէր- լէր ֆէնալըգ տա պէրապէր կիրէր իսէ տէ, օ օլմասա պիլէ օրալարտա տախի վագըթսըզ գըզ էվլէնտիւմէք ճիհէթի պագի օլտուգճա, սէատէթի հալ իւզրէ եաշամագ արզուսու իլէ, էվլէնմէք իսթէեէն տէլի գանլըլար- տան չօգլարը, մաթլուպլարընա մու- վաֆֆագ օլամաեաճագլար տըր տէ- եու գօրգուլա կէրէք տիր:

Տ Ե Լ Է Մ Ա Գ

Օնուոնճու նիւսիսէսէն տեղաւ (տա. 159)

«Ճէվապէն՝ մատամքի ետլան, ետլան տըր տէտիմ, իլահլար հուզուրունտա սէյլէնէն պիր տտէմէ եագըջմազ. ինսան օլան հէր պիր շէյի հագգանիէթէ գուրպան էթմէլի. զիրա քիմքի հագըգէթի իֆսաա էտէրիսէ, իլահլարա գարշը կիւնահ իշէր, վէ վիճտանընա մուզար պուլունտուղու իշուն քէնտի քէնտինի տէ իզարա էտէր. ես նարբալ լիճա էտէրիմ, իքիմիպին տէ շախսըմըգա եագըջմաեաճագ շէյի պանա թէքլիֆէթմէքտէն ֆարիլ օլ:

«Շէյեր իլահլար հագգըմըգտա րահմ պուեուրուրլար իսէ, պիզի թալիսէ գատիր տիրէր, եօգ քի մուգատտէրիմիլ հէլաք թագտիր էթտի իսէ, էօլմէքլէ հագըգաթ ուզուրնա գուրպան կէթմիլ օլուր, վէ լէքէսիլ ֆագիլէթի՝ թուլ էօմրէ թէրճի հէյլմէք պապինտէ, ինսանլարա իպրէթնիւմա օլմուշ պուլունուրուզ: Զաթէն շէքտիլիմ սէֆալէթէ նիսպէթլէ պէնիմ էօմրիմ փէք չօգ ուզամըլ օլտու. սէնինքի իշուն ազիզիմ նարբալ, սէնինքի իշուն տուր քի, պէնճիլէյին պիր միհնէթգէտէ պիկեանէնէ, իպրազ էթմիլ պուլունտուղունուզ միւլէտտէթ, պու տէրէճէ միւսիւպէթէնկիլ օլմամալ իտի տէնու, երկրէյիմ տէլիք տէլիք օլմագտա տըր:

«Իշթէ պէյլէճէ պիր պիրիմիլէ ուզուն պօյլու միւճաալէլէ էթմէքտէ իքէն, պիր տէ նէֆէսի ազգընա սըղըջմազ օլմուշ պիր քիմնէնին գօշարագ պիզէ տօղրու կէլմէքտէ օլտուղունու կէօրսիւք. պու տտէմ մէլիքին մէշմուրլարընտան պիր տիկէր քիմնէ օլուպ, Աստարբէ թարաֆընտան իլամ օլունմուշ իտի. Աստարբէ՝ պիր իլահէնէ մանէնտ հիւսնէտար, վէ կիւլ էնտամընը ճագիպէյի գէքեա իլէ պիրլէշտիրմիլ պէզլէկիւ, վէ հէմոէ միւթէմէլիգի սիլիքեար իտի:

«Պունճա աշվալը տիրուպայը ֆիրիպանէսիլէ պէրապէր, գալպի տէ Սիռէնէր կիպի մէրհամէթտէն պի պէհ-

րէ, վէ մէմուրի ֆէսատ ու ֆիթնէ, վէ էֆքեարը ֆասիտէսինի իսէ, մէքրի ամիգ իլէ քէթմ ու իրֆանէ միւզթէտիրէ իտի:

«Տիլպէրլիյի, ֆիրասէթի, թաթլը սէսի, վէ ահէնկի խօշու չէնկի իլէ, Պիգմալիօն գալպինի ճէլալ էթմիլ, վէ Պիգմալիօն իսէ, օնա օլան ալէագայը տէրունինին շիտտէթինտէն կէօզլէրի պաղլանարագ, պէվճէսի Տօիաեը թէրք պիրլէ, ազլընը ֆիքրինի, օլ հարիսէյի շան օլան գատընըն քէյֆինի եթթիրմէյէ վէրմիլ օլուպ, իշուլ ալէագայը տէրունինին մագարրաթը, սալիք պուլունտուղու թամաքեարըլըն մագարընտան կէրի գալմազ իտի:

«Կէլ քի, Պիգմալիօն՝ Աստարբէն օգատար մուհապէթ պաղլամըլ իքէն, պու գարը անտէն թէնէֆֆիւր վէ իքրահ էթմէքտէ, վէ հիսսիեաթը գալպիյէ սինի արթըգ շէքէմէզ օլտուղու հալինտէ պիլէ, սէթր ու քէթմ պիրլէ, եալընըգ անըն աշգը իշուն եաշամագ իսթէէօր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի:

«Տիւրուտա, իֆրաթ մէրթէպէտէ հիւսնէ մալիք Մալաքօն նամընտա պիր կէնճ լիւզիալը օլուպ, պու ճիվան զանէթ էհլի գէվգ, գէնմէշիւպ, վէ մալրուգ իւս սէֆահէ պուլունտուղու ճիհէթլէ, ազլընը ֆիքրինի՝ ֆէրի լէնկի թէնինի նագիք սագլամեա, վէ ումուզլարընտ էօյէն գումրալ գիւլիֆլէրինի տարամեա, վէ ըթըր իլէ եաղլանմեա, վէ միւլէպպէս պուլունտուղու էլպիսէսինի նըզամլը, վէ հիւսիւնլի սիւրէթտէ գաթլամեա, վէ չալըսը իլէ իսէ, աշգ ու ալէագա հալալարընը չալմեա վէրմիլ իտի:

«Աստարբէ պունու կէօրիւնճէ մէֆթուրի օլուպ չըլտըրմըլ իսէ տէ, Մալաքօն՝ տիկէր պիր մաաշուգէնէ մէյլ վէրմիլ օլտուղունտան, վէ մէլիքին գալմանէ գըսգանճըլընը, իւզէրինէ տալմէթ էթմէք թէհլիքէսինտէն տալսի գօրգտուղունտան, օնա սալա իպրագը մուհապպէթ էթմէմիլ. Աստարբէ՝ քէնտիսինի մուհագգար կէօրիւնճէ, տիւշար օլտուղու իւմիտ քէսիքլիլի իլէ, իրատէթինի

շիտտէթի թէհաժվիւրինէ թէսլիւմ էյլէ-
ախի սըրտտա, Նարբալ իլէ պէրապէր
կէլմիշ օլտուղու րիվաեթ օլունան, վէ
մէլիք թարաֆընտան թահարրի էթտի-
րիլմէքտէ պուլունան զարիպին եէրինէ,
Մալաքօնու սիւրտիւրմէյէ մուվաֆֆազ
օլա պիլէճէյինի թասսիւմ էյլէմիշ:

«Վէ ֆիլհազըզէ Պիգմալիօնա իֆատէ
պիրլէ, էօյլէճէ իրզա վէ իսքեսթ, վէ
զաֆէթիինի իզալէ էտէ պիլէճէք քիմէ-
լէրի րիւշլէթլէ իֆատա էտէ պիլմիշ. նի-
ջուն քի մէլիք՝ զաթէն ֆազիլ աաէմէրի
սէվիէզ, վէ էօյլէլէրին էմի ինթիխապը
եօլունու պիլմէզ օլմաղին, տախմա էթ-
րաֆընդ՝ մուղաիրի աաալէթ ու խունրիզ
էմիրլէրի ինֆազընա միւհէյեա պուլունան
միւրթէթիւ, վէ հիլէքեսար աաէմէր գու-
շաթմիշ օլտուղու տէրքեսար խոռլայնաէն,
վէ պու մազուլէ քիմէլէր, Աստարրէնին
գուվվէյի թէէսիրի նուֆուզունտան
տիտրէթիւ, վէ աէ մէլիքին քիւլիւ էմ-
նիեթիինի ճէլլ էյլէմիշ պուլունան օ՝
միւթէքէպպիւրէ ավրէթին նազարընտան
տիւշէրիզ տէեու խաֆֆ էտէր օլտուզ-
լարընտան, մէլիքի իզֆալ եօլունտա
քէնտիտինէ մուափէնէթ էթտիրմիշ:

«Իշթէ պէօյլէճէ պիւթիւն շէհիր խալ-
զը ինտինտէ Լիւզիալը թանըլմիշ օլան
Մալաքօն՝ Նարբալըն Մըսըրտան կէթիր-
տիլի պիկեսանէ եէրինէ գօնուլտադ հապ-
սէ իլզա օլունտու:

«Կէլլիլիքի, շաեէտ Նարբալ մէլիք իլէ
սէօյլէլէյէ կիտէր տէ, գուրտուղու տա-
միւ հիլէ զահիրէ չըգար իհթիրաղըլա,
պու մէէմուրու — մաեթիինիզտէ պու-
լունան զարիպին քիւմ օլտուղունու մէ-
լիքէ արզ էթմէնիզի Աստարրէ մէնն է-
տէր, վէ սիզտէն հէման սիւքիւթ թա-
լալ էյլէր. քէնտիսի սիզին հազգընդ-
տա մէլիքին էսպապը մէմուէնիէթիինի
խթիհաալէ սայ էտէճէք տիր. սիզ աճադ
Մըսըրտան պէրապէրճէ կէթիրմիշ օլտու-
ղունուզ տէլիգանլընը, տէր ագապ պիր
Գըսըրըն սէֆինէսինէ իրքեսապին եօլուն
էտի վէրինիզքի, տէրունի շէհիրտէ պիր
տահա կէօրիւնմէսին — տէմէք իւզրէ
կէօնտէրմիշ իտի:

«Պու թարզ իլէ իքիմիզին տէ էօմիւ-
նիւ թախլիտէ մուվաֆֆազ օլա պիլէճէ-
յինի հիսա իլէ, Նարբալըն սէվիիննտին
աղլը պաշընտան ուշմադ տէրլէճէ-
սինէ կէլտի. վէ գաթան սէս չըգարմա-
մազըլը վատ էյլէտի. վէ մէէմուր տա-
խի թէքլիֆին գապուլինտէն տօլանը մէմ-
նուն օլարագ, քէյֆիեթի Աստարրէեէ
արզ էթմէք իւզրէ ալտէթ էթտի:

«Պու հալտէ կէրէք պէն, կէրէք Նար-
բալ սաֆվէթի գալպիմիզի մէէմուր պու-
եուրան, վէ ֆազլիթ աշգընա հէր
պիր շէյի թահթը թէհիլէքէեէ իլզա
էթմէքտէ օլտուղունուզտան տօլանը
պիլլէրի գաեըրան իլահլարըն նիմէթի ի-
ջուն թէհայիւրտէ գալտըզ. վէ թամա
իլէ սէֆահաթ բէնչէսի ալթընտա գալ-
միշ պուլունան իշպու մէլիքին հալինէ
նազար էթտիլքէ խէ տիտրէր, վէ պիր
պիրիմիզէ — քիւմ քի պլաանմագտան իֆ-
րաթ մէթէպէտէ գօրգար խէ, իլզա
օլմանա սէզա տըր. վէ սայ քի տախմա
շաշգընճա ալտանըր — տէեու թէլազ-
գըյը էֆքեսար էտէր իտիք. վէ իլալէյի
մագալ պիրլէ — էյի սաաէմէր հազգըն-
տա սիւշարը իշթիպահ օլունա, քէնտի
քէնտիսինի տախմ իլէ էվգաթ նաեքէօր-
լարա թէսլիւմ էտէր, վէ տախիսինտէ
վուգու պուլան հալլէրի ֆարգ էտէմէ-
մէքտէ օլան եալընդ քէնտիսի տիր.
պագ քի, Պիգմալիօն պիր հայաաղզ գա-
տընըն էլինտէ նէ կիպի օեուճադ օլ-
մուշ. լաքին իլահլար ֆէնա աաէմէրին
մէքրի հիլլէլէրինի, քիպպէ իրթիքեսապ
էթմէքտէն խէ, էօմիւրլէրինին թէլէֆի-
նէ րագի օլան էյիլէրին խէլաաը իջուն խ-
թիմալ էտէրլէր — տէր իտիք:

«Օլարալըզ րուպիկեսարըն տէօնիւպ,
վէ Գըսըրըն կէմիլլէրինէ միւսախտ էամէյէ
պաշլաաղընը կէօրտիլիւմիւզտէ — իշ-
թէ իլահլարըն միւրաաղը պէեան օլուն-
մագտա, վէ սիզի խէլաա էթմէք իտիէ-
տիքլէրի աճաաղըմագտա տըր եա սէվ-
կիւլիւմ Տէլէմագ, նիտա էթտի Նարբալ.
պու զալիւմ վէ մէլուն եէրտէն գաշընըզ.
աճ սէվահիլի մէհհուլէեէ գաաար սիզին
արգանըզտան կիտէնլէրէ, վէ տէ սիզին

իլէ մանն եաշաերայ, վէ պիրլիքտէ էօ-
լէնլէրէ նէ մուլթու. լաքին պէնի՝ լա եէն
ղայր օլան մուգատտէր, իշարու սէֆիլ
վաթանա պէնա էթմիշ օլտուզունտան,
անըն իլէ պէրապէր էլ մեշ օլմագլըղմ
իճապ էտէր, վէ իհթիմալտէն տիր քի,
անըն խարապալարը պլթընտա տէֆն օլ-
մագլըղմ տալի լեազըմ կէլէճէք տիր:

«Պէիս հօգ տուր. եէթիշիր քի հէր
տալիմ հադգանիէթ իլթիգամընը մէսլէք
իթթիխաղ էտէյիմ. վէ գալլիմ՝ հէր շէյ-
տէն գիւտաթ տաալէթի սէվսին. տամա
սիղին իշուն ալլիլիմ Տէլէմագ, իլահար-
տան՝ էլիիլգալն իտթար կիսլի րէհպէր
օլմալարընը, վէ ալթաթընը միւնիւմանէլէ-
րինին ալամը օլուպ, էօմիւնիւ գիւն նի-
հանէթինէ գատար խալիս, վէ լեքէսիզ
գալլաճագ ֆազիլէթ իհսան պուհուրմա-
լէրինի իտթիթաֆ վէ թիճա էտէյիմ:

«Մտամիլ օլուպ, իթալէէն ալթաթ
ղըլընը, վէ Պէնէլտէէն քիւթաթ տա-

լէագատարարը էլինտէն դալթարարագ
քէնտիւնէ թէսէլլիալիւշ օլունուզ. ա-
գիլ իւլիսի կէօլէրինիզ իլէ կէօրիւպ, վէ
գօլլարընըղա սարմասար օլմագ նաթիպ
օլուն. վէ օ տալի սիլի քէնաի քիւտ-
աթիինէ միւսալի պիր վէլէտ պուլսուն.
անճագ՝ օ հալը սէտտէթ իլթիմալտէ, պի-
շարէ նալրալը գիքը էյլէ. վէ անը սէվ-
մէքտէն ֆէրաղէթ էթմէ: —

«Նարբալ պու սէօլլէրի պիթիլիլի պի-
թիլիլէզ եիւրէյիմանէ զայլան էտէն ահ
ու զարլէր նութգումու քէսմէքտէ օլ-
տուզունտան, գաթան ճէվապա միւզ-
թէտիր օլմագորըն, պիր պիրիմիզէ սա-
քիթ պիր հալ իլէ սարըլարագ անը կէօզ
եաշարըմ իլէ ըսլաթալմ. պէնի ալըպ
կէմինէ գատար կէօթիւրէրէք, սահիլի
տէրեստա թէվէզգիւֆ էթաի. վէ սէ-
ֆինէնին հինի հարաքէթինտէ իտէ,
կէօպէն նիհան օլունճաեա տէկին պիր
պիրիմիզէ պագմագտան տօեամաղ խաթը:»

Խ Ի Ի Լ Ա Ս Է

Կալիպսօ՝ արբըզ իսիրանաք երմեսի իշուն Տէյմագա նագլիէքինի քեստիլի. վէ Տէյմագ
իլէ Մենտօր քեննա գալտըլարընտա, գաղաաքընը պեր րաֆիլ ճիքանէ երմեսիտէն աօլաեր
րագալին, վէ լաքին պաշլատըրը կիսի իքմալ երմեսիին քենիպ կտեր. վէ պինտէն ալէյն Տիւրոս-
տան Գրպըրսա կիտեր իքեն, քիւեսարնտա Ասադիկ իլէ Երոսու կէօրտիլիւնի, վէ քենաթիսին շէն-
վէրէ րանիլք երմէքտէլէր իքեն, Աքենասըն մունաֆագա երմէքտէ օլտուզունու, վէ ազրպէր Մեն-
տօրուն տալի պիր գատէմ էմվէլ Գրպըրստան սափուշմագ իւզրէ քենտիսինի գանտըրմանա չապա-
լանօր խաեալընտա պուլունտուզունու նագլ էյլէր. վէ ուզուտան ուլանըր ուլանմագ էյեր եքի-
շիպ տէ, տիւմենինի պիզգաք խաարէ երմէմիշ օլա, Գրպըրսը սէրիօշ կէմիճիլէրին սէֆինէնի
զարգ երմէք քենիլքէսինէ տիւշիւրէճէք օլտուզարը իլէ պէրապէր, Գրպըրստա են ֆենա իպրէլէր
իլինէ տիւշաիլիւնի, վէ Ասորի Ազալէլէ կաիր օլարագ մաէն Գրպըրսա կէմիշ օլան Մենտօրա
պիր քեսատիլէր րասը կէտիլինի, վէ Ազալէլին քենտիսինի տէ սէֆինէսինէ ալարագ Կիլիտէ կիթ-
մէք իւզրէ Գրպըրստան միւֆարիգալարըրը, վէ Էսնայը սէֆէրտէ իքի քէնա տէնիզ ալլըրը գօշուլ-
մուշ արապասը իլէ ֆէվզ էլ պանը սաղըլլալ կիթմէքտէ օլան Ամիտրիտէս իլանէնի կէօրմիւշ օլ-
տուզարընը իլալէյի մագալ էյլէր:

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՊԱՊ

Պուրանա գատար պիլա հարաքէ, վէ
քէնտիսինի զայպ էտէրճէսինէ, Տէլէմա-
գըն հիքեսէնի գաղաաքընը պիլմահգու-
պիլէ տիլնէմէքտէ պուլունտան Կալիպսօ,
անըն պիրաղ իսթիրահաթ էթմէսի իշուն
պուրատա սէօզիւնիւ քէսէրէք «Պու գա-
տար մէշագգաթտան սօնրա, տէտի. ար-

թըգ կիտիպ նէվմին լէզզէթինի ալմանը-
ղըն վագթի տիր. իմտի պուհուրունուզ.
պու ճայիւհալտա իհթիլաղ էտէճէյինիզ
հիշ պիր խուսուս օլմատըրտան մալտա,
սիզէ հէր պիր շէյ տէ միւսալիտ տիր:

Պինա պէրին՝ քէնտիսինի սէֆայը գալ-
պէ թէսլիմ էտիպ, հուզուր ու իսթիրա-

համարան, վէ իլահլարըն մալամալ էտէ-
ճէք օլտուգլարը, սաիր հէր նէվի մէվ-
հսւպաթտան միւթէլէզզիլ օլունուզ:

Եարըն շաֆադ՝ էնկիւշտի կիւլիւնի
իւլէ շարգըն զէրին գափուլարընը քիւ-
շտտ, վէ աֆիթալ քիւհէյլանլարը իսէ,
զիրի էմլանը թէլիսապտան պիլ խուրուհ,
ախթէրանը ասիւմանը պօվլամադ իւլ-
րէ, զիւսայը բուզէֆրուզունու նէշր ու
իմթիտաա գըլտըղը անտէ, պիլ տէ սէվ-
կիւլիւմ Տէլէմադ, Եէնիտէն գըսսէյի
բիւրղասանըղըն հիքեաեէսինէ միւպա-
էրէթ էտէրիլ:

Քիւսսէթ ու շէճաէթ պապինտէ սիզէ՝
բէտէրինիլ տախի միւսալի օլամամը
սըր, հաթթա՝ նէ Հէտտորու հէլաք է-
տէն Աքիլէս, նէ ճէհէնէմտէն ալտէթ
էյլէեէն թէսէոս, վէ նէ տախի, պիր
չօք տիվլէրտէն բուի զէմինի թէմիլէեէն
Ալիլիքէսի ալիւմ, սիզին գատար ֆազի-
լէթ ու մէթանէթ իպրազ էտէ պիլմիշ-
լէր տիր:

Պիր տէրին ուլգունուն՝ կիճէնիլի գը-
սալթամսընը թէմէննի էտէրիւմ. լաքին
էյ վահ պու կիճէ պէնիւմ իչուն նէ գա-
տար ուզաեաճադ տըր, սիզի պէ թէքրար
կէօրմէյէ, հիքեաեէնիլի տլյնէմէյէ, պիլ-
ախթէրիմի թէքրար էթտիրիլ, վէ պիլ-
մէտիլէրիմին նազլինի իսէ, թալէպ էյ-
լէմէյէ նէ տէրէճէ սապըրսըղըղ իւլէ ար-
զուքէշ օլաճաղըմ տըր:

Պուլուրունուզ սէվկիւլիւմ Տէլէմադ,
իլահլարըն Եէնիտէն սիզէ գափուշտուր-
մուշ օլտուղու ագիլ Մէնտօր իլէ, շու
թէֆրիլ օլունմուշ զարա պուեուրունուզ.
օրատա իսթիրահաթընը իչուն հէր պիր
էյ հազըր ամատէ տիր:

Տիլէրիւմ Մօրիէտէն քի, սիւզիւլմէքտէ
օլան միւթկեանլարընըզա էն ֆէրահպաիշ
թաթլըլըլար սէրիշտիրիլ, վէ Եօրիւն
իւզվլէրինիլէ իսէ, պիր պուխարը ի-
լահի իսրա էյլէսին: Վէ էթրաֆընըզ-
տա ուշուշարադ, թասալիլի պէսիմէ իլէ
հասսէլէրինիլի օզաեան, վէ նէվմինիլ-
տէն՝ ալէլղաֆլէ իգալ էսպապընը տաֆի
պուլունան իաֆիֆ բիւեալար սէվզ
էթսին:»

Իլահէ պունու տէտիքտէն սօնրա, Տէ-
լէմադը պիննէֆս, քէնտի մաղարասըն-
տան պէլինմիշ օլուպ, բուսթաիլէք, վէ
տիլքիւշալըզ ճէհէթիլլէ անտէն կէրի
գալմազ օլան, վէ պիր թարաֆընտա խօշ
չաղըլթըսը իլէ խապ տալէթ էտէր պիր
փունար ճէրէեան էթմէքտէ պուլունան
տիկէր պիր մաղարաեա կէօթիւրուլ:

Օրատա բէրիլէր՝ Եու մուշադ օթլար իլէ
իքի ատէտ Եաթադ հազըրլամըշ, վէ իւ-
զէրլէրինէ իսէ, Տէլէմադ իչուն արսլան,
վէ Մէնտօր իչուն այը տէրիսինտէն օլա-
րադ իքի ատէտ տախի փօթաքի Եայմըշ
իտիլէր:

Տէլէմադըն կէօղիւնիւ հէնուզ ուլգու
պիւրիւմէքսիլլին, Մէնտօր օնա թէվլէհի
խիթաալ պիրլէ, «սէր կիւզէշիլինիլ տէ-
Եիլ տէօքմէք պապինտէ օլան խահիշի-
նիլ, տէտի. սիզի հատտէն աշըրտը. շէ-
ճաաթ, վէ մէհարէթիլիլ իլէ, իսթիւ-
լասը կիրիպան էթմիշ օլտուղունուզ ֆըզ-
րալարը սէյլէտիքճէ, իլահէեի տիւ-
շարը հայրէթ գըլտընը. վէ պունուն
իլէ, անըն գալպինի զիւտտէսիլլէ Եա-
գըպ թուլթուշտուրմադտան, վէ նէֆսի-
նիլ իչուն իսէ, էն թէհիլքէլի պիր էսա-
րէթ հազըրլամըշ օլմադտան սաշգա շէյ
Եափմըշ օլմատընըզ:

Նասըլ մէհմուլ էտէրսինիլ, սէր կիւ-
զէշիլինիլին հիքեաեէսիլլէ, անը աշիւֆ-
թէ էթմիշ օլտուղունուզ հալտէ, արթըզ
ճէզիրէսինտէն միւֆարիգաթընը իչուն
միւսաատէ էտէր մի: Պիր վահի թէֆախ-
իւր իսահիշի սիզի միւլահադասըզա
սէյլէթտիրտի, քէնտիսի սիզէ հիքեաեէ-
լէր սէյլէմէքլիլի, վէ իւլիսին թալիլինին
նէեէ միւնճէր օլտուղունու ալլտիրմէք-
լիլի վատ էթմիշ իքէն, հիչ պիր էյ տէ-
մէքսիլլին սիզի ուզուն էզիլի սէյլէթմէ-
նին Եօլունու պուլտու. վէ նէեի քի ան-
նամազըզա մէրադը վար իտի իսէ, անը
նազլ էթմէքլիլի սիզի մէճպուր գըլտը.
Իլթէ միւթէմալիլէ վէ հէվայը նէֆս իլէ
սուլթէ օլան զէնանըն մարիֆէթի պու
տուր:

(Մապսի սօնրա)

ՖԻԼ

Արիստոտել նամ ֆէյլէսօֆ՝ էհլի թէտպիր օլան ատէմին միւթալէաթ, վէ մուամէլաթընը Ֆիլէ, վէ սէպիւք-միզաճ օլանլարընքինի իսէ, գըրաճ գուրպաղասընա թէշպիհ պիրլէ տէր քի, — Ֆիլին եավրուսու՝ բահմինաէ սօգուզ սէնէ տուրուպ, պիր ատի պէհիմէ պիւեիւքիւլինաէ տօղար, վէ 100 տէն 150 (¹) սէնէեէ գատար եաշար. լաքին գըրաճ գուրպաղասը՝ շիստէթի հարր էմնաընտա հասըլ օլան ինճէ թօղլար իւզէրինէ, եաղմուր թանէլէրի սէրքիշաիրմէսիլլէ մէյտա-նա կէլիպ (²) վէ կիւնէշին ըսըճա-ղընը կէօրիւր կէօրմէզ եինէ էսկի հա-լինէ լիւճաթ գըլար. իլթէ պու կիպի տիր, էհլի թէտպիր իլէ սէպիւքմիզաճ ատէմլէրին միւթալէաթ, վէ մուա-մէլաթը պէյնինաէ օլան ֆարգ: —

Վագաա Ֆիլին վիճուածա օլան ճէ-սամէթի նիսպէթինաէ պուլունան ուսթալըղընա, հագըգաթլըլըղընա, վէ սապընա պագըլըր իսէ, Արիստո-տելին պու թէշպիհի տալի շանանը թագաիր ու թահսին օլտուղու կիպի, պիլ իճուպ պուրաստա՝ անըն նագշը ահ-վալընտան պահա էթմէմիզին ֆաիտէ-տէն խալի օլմանեաճաղը վազիհ տիր:

(¹) Պագլիլէրինին գալլինճէ 500 սէնէ-եէ գատար եաշանան օլուր ումուշ, էկէր միւպալէզա եօգ իսէ:

(²) Եազ եաղմուրլարընտան սօնրա սօ-գագըլարտա պու կիպի գուրպաղա փէք չօգ հասըլ օլտուղու հէր քէսէ մաալիւմ օլուպ, պուլնարը չօղլար եաղմուր իլէ կէօյաէն էնիօր սանըլար. վէ տիւ-շիւնմէզլէր քի, գըլըն՝ եախօտ փէք ըսը-ճազ օլմանան վագըթլար նիշուն օլմազ տէեու:

Ահվալը հայվանաթ քեաշիֆլէրինին պէեանաթընա կէօրէ, տիւնեանըն եալընը Ասիա վէ Ամէրիգա գըթա-լարընտա պուլունան պու հայվան, 11 տէն 14 տեագ եիւքսէքլիլինտէ, վէ օ գատար տա ուզունլուգտա օլուպ, սէմիլլիլի՝ վիճուտինէ միւսալի, վէ պինաէն ալէյհ հէր ճինս պէհաիմաէն իրի, վէ վիճուտինին աղըրլըղընը գալ-տըրա պիլմէք իշուն տալի, աեագըլա-րը զանէթ գալըն վէ էնլի տիր:

Պաշը հիլպէթլի տէրէճէտէ պիւ-եիւք, վէ պիւթիւն վիճուտի կիպի, աէրիսի զիեատէսիլլէ գալըն վէ սէրթ, գուրպաղարը իրի, քիքրիքլէրի ուզուն, վէ ալնընըն քէմիլի իսէ 7-8 փարմազ գալընլըղընտա տըր:

Պու հայվանըն նատիրէն վուգու պուլուն աղըրլըղընտա, անճագ էն-սէ թարաֆընըն քէմիլի խաֆիֆ օլան եէրինէ մըզրագ սօգմագ, օգ սալիւա-մագ, վէ էքսէր մրգլամագ իլէ թէ-լէֆի գապիլ օլա պիլիւր: Վէ էն զիեա-տէ ճալիպի թէհայեիւր օլան եէրի խօրթումու օլուպ, անը էնվաի ուզվ, վէ քէնտիլինի հէր շէյտէն մուհաֆա-ղա էտէճէք սիլահ եէրինէ գուլլան-մագտա տըր:

Ձիրա միւլէհհէմ վէ հէյպէթլի օ-լան վիճուտինէ կէօրէ, պօյնու զանէթ գըստա օլտուղունտան, հէր եէրէ էյի-լէ պիլիպ, վէ իսթէտիլի կիպի հարա-քէթ էտէմէզ օլտուղու հալտէ, զիքր օլունան, վէ զանէթ գուլվէթլի վէ սինիւրի օլտուղու իլէ պէրապէր, սէ-հիլ իւլ հարաքէ պուլունան խօրթու-մու, քեաֆֆէյի իհթիեաճաթընըն աէֆինէ խըտմէթ էտէր:

Վէ արսլան, զէրկէրտան, փէլէնք, վէ սաիրէ կիպի աղըն տիւշմանլարը-

նը իսէ, խօրթումու իլէ, ազգընտան
պույնուզ պիչիմինաէ տըշտըը չըգմըշ
օլուն, վէ թաշտըը տէլէ պիլիը պիւր
սէրթիլիլէ պուլունտն իրի առէա
տիլէրինէ կէօթիւրիւպ, անլէր իլէ
թէլէֆ էաէր:

Մէգքիւր տիլէրին սէրթիլիլ իլէ
պէրապէր, ղանէթ փաւրաղըղը, վէ
պէնաղըղը տա պուլունտուլունտան,
անլէրտէն մէշհուր թարաղըր, վէ

րէնի խօրթումունա ուօլանարապ, պիւր
կիւլէ կիպի հաւաեա, եախօտ եօ-
ղարտան աշաղընա ֆըրլաաարապ փա-
րա փարչա էաէր, վէ սըգ օրմանըղ-
լարա ըաթթ կէլմէսինաէ սէրպէսթ
կէչէ պիլմէք իւղրէ, ալտաղարա խօր-
թումունա սաթարապ քէօրիւնաէն
սէօքէր պիւր գուվլէթաէ տիր:

Պու հայվանըն՝ ալըշղան, սահիպի-
նէ միւթի, էյլիք պիլիճի, վէ օլտուդ-

Ֆ Է Լ Է Ք

սաիր շէյլէր եափըլըր օլտուղու մաա-
լիւմ տիր:

Խօրթումունուն պիչիմինէ կէլինճէ,
իլի պօշ ուճու եասը, վէ խթէյինէ
կէօրէ ուղանըր գըսալըր, վէ պու-
րուն տէլիքէրի անըն ուճունտա օլ-
տուղունտան, գօղուեու վէ նէֆէսի
տէ օրատան ալըր:

Ֆիլ՝ խօրթումու իլէ հասպ էլ իգ-
թիզա իքի եիւզ օգգանա գատար
եիւք գալըրա պիլիը օլմաղլա, չօգ
աէֆա ինսան, հայվանաթ, վէ սաի-

ճա թէրպիսէ գապուլ էտիճի օլտու-
ղու կիպի, սէվտիլինին քէյֆինաէն
քէյֆ, վէ քէտէրինաէն էսէֆ տույ-
մաուր, վէ շաեթ պիւր խասթէլիք
եախօտ էօլիւմ վաղը օլուր իսէ, մէ-
րաղլարա ղարգ օլմաուր ճիհէթլէրիլէ,
աթ իլէ քէօփէքտէն պաշգա հայվան
տա էմալի եօգ տուր:

Էսկիլ՝ դէմանտա մուհարէպէլէրտէ
ճէնք թալիմի էթմիշ ֆիլլէր պուլուն-
տուրուրար, վէ ֆիւթուհաթլար գա-
ղանսըրըրար իտի իսէ տէ, շիմտիլէր-

ԼԱՓՕՆԻԱԼԵԼԱՐ (*)

տէ անճագ նագլիյէնէ, վէ իւղէրինէ քէօք չաթարագ եօլճուլուգ էթմէյէ, վէ արապա չէրմէյէ գուլլանըլըր, վէ պիր Ֆիլին իւչ պին օգգա աղըրըլըգ գալաըրա պիլիւր իտույի միւսպէթ տիր (¹):

Պու հայվան սօն տէրէճէ ութան-

(¹) Ֆիլին էսկի զէմանտա մուհարէպէլէրէ կէօթիւրմէտէ, խօրթուսու ուճու-նա գըլընճ պաղլարլար, տիւշման օրտու-սունա սալըրըլըր, փէք չօգ տէֆա իւղէրինէ մէթէրիսլէր եափարագ իչին-տէն օղլար աթարլար, վէ քիւլլիւնէթ-լի գըրկընլար վէրէրէք ֆիւթուհաթլար գազանըրլար իտի իսէ տէ, աթէչտէն զի-եատէ գօրգար օլտուղունտան, շիմտի մուհարէպէլէրտէ նագլիյէտէն վէ թօփ չէքմէքտէն պաշգա իչէ եարամագ:

ճագ, վէ զաեթ տէ քին սագլանըրը օլտուղունտան, ճիմասընը, վէ տըշա-րը չըգմասընը փէք խաֆի սագլար օլ-տուղու կիչի, քէնտիսինէ ճիւղի քիւլ-լիւ մագարրաթ եէթիչալիւրէնտէն, նէ էտիպ էտիպ տէ էօճ ալմագլըղա չա-պալար օլտուղու տա միւտէլլէլ տիր:

Վէ պիր Ֆիլին՝ եէվմիյէ 100 օգա էթմէք, բիրինճ, օթ, վէ սէպղէ, վէ 10 գօվատան զիեատէ սու վէ չարապ խաթէր, վէ պէր միւնվալը մուհարրէք պօղաղընա կէօրէ տէ իշ հագգ էտէր օլտուղունտան, զարաիպտէն ատու օ-լունամագ:

(*) Իշտու բէսիմտէ կէօրիւլէն Լափօնի-ալըլարըն իզահաթը ահվալը իշուն, Ֆէլէյին 9 ունճու նիւսիւէսինին 143 իւն-ճիւ սահիֆէսինէ միւրաճաաթ օլունա:

ԻԹԹԻՀԱՏՐ ՊԵՇԵՐԻՅԷ

ՖԱՍԼԸ ՍԱՆԻ

Տօգուգուննու նիւսխսհսն skվաւ (սա. 140)

Էվամիրի իւահիյէտէն մաստուտ պուլունան քիւլլիւ մէվատտուն, ինսանա եինէ ինսան վասէթասը իւէ թէպլիզ պույրուլտուլունա պագըլըր իսէ, ինսանլարըն՝ Ալլահըն պիր ճիւզի օլտուլունու, քէնտի ֆիլիլէրի, վէ տէ ինսան օլմալարը իւէ տէ իսպաթ էտէր օլտուլարը կիպի, աթի տէ պէնան օլունաճագ իւչ ճիհէթլէ տէ թէէեհտ էտէրլէր շէօյլէ քի:

Ինսանլար պաշլըճա իւչ շէյէ մալիք օլա պիլմէքտէ տիլլէր. անլէրտէն պիրինճիսի սալլըզ, իքինճիսի գուվվէթ, վէ իւչիւնճիւսի իլմ տիր. վէ իշպու իւչ նէվի խասսիստէն պիրիսինին ֆըզտանը հալինտէ, պէնի առէմին՝ ինսանճա հիւ պիր շէյ եափա պիլմէյէ զոյրը միւզթէտիր օլաճագը վազիհ տիր:

Ինսանըն՝ ինսան օլա պիլմէսի մուգլազա պու իւչ խասսիսէթէ մալիք օլմագլըղա միւթէվագգըֆ օլուպ, վէ քիւթպիւ մէվճուտէ թաամիզի զէհատէթ իւէ միւթալէա օլունտուլու թագաիրտէ, անլէրտէ՝ ինսան վասէթասըլա իճրասը մուգայիէա պուլունան, վէ պաշգա տիւրլիւ մանէա վէրլմէքլիք ճալիզ օլա պիլմէյէճէյի տէրքեար պուլունան էօյլէ միւճիզաթ, վէ միւճագաթլար վար տըր քի, ճէնապը խալիզի մութլագըն, ինսան ճինսինի քէնտի սըֆաթընտա եարաթմաղա, վէ պինաէն ալէյհ նէվի ինսանա քէնտիսինտէն պիրէր ճիւզ իհ-

սան գըլմաղա թէնէզղիւլ պուեուրմուշ օլտուլունտա էսէրի իշթիպահ պըրագմաղար:

Իշթէ ճիւզի իւահի տէտիյիմիզ զիքր օլունան հաեաթ, գուվվէթ, վէ իլմ օլուպ, վէ տինի էսէվիյէ թապի օլուն միլլէթլէրին իւչ սըֆաթտա պիր խալիզ թանըմալարը պունտան նէշաթ էտէրլէր, հազրէթի իսա էֆէնտիմիզին տիւնեատա պուլունտուլու միւտտէթճէ, հէր թապր ու հարաքէթի, վէ հէր նէվի նուսհ բէնտի իւէ պու հալի իմա, վէ թէէեհտ էյլէմիշ օլտուլու տէրքեար, վէ նէթիճէյի էվամիրի շէրիֆէյի միւէտիլէլէրինտէն, ինսան ճինսինի օլտուլոճա րահաթ պիր հալտէ, վէ քէմալը իթթիհատ իւզրէ եաշաթմաղա, սարֆը նուֆուզու Նէգտանի պուեուրմուշ, վէ քէնտիլէրինէ իլիմ Ուլլահ. Բուհ Ուլլահ. Խանի Ալլահըն իլմի վէ եա տէ լուհու, վէ եախօա Բուհ ուլ Գուտու, վէ Գուվվէթ Ուլլահ սըֆաթլարը իթա օլունմուշ տուր քի, իշպու ահվալը սէլասէի պիրլէշտիրտիյիմիզ հալտէ, ֆիքրէն թասապիլուր էտիլէմէէն պիւթիւն գուվվէթլէրին, իլմին, վէ տիրիլիյին մէճմուի տէմէք օլուր:

Անճագ՝ չուրասը տէր խաթըր օլունմալը տըր քի, Խրիսթիանլըղըն Ալլահ նամընա վէրմէքտէ օլտուլարը իւչ սըֆաթ տախի, անըն թաեինի սըֆաթ, վէ մէքեանը նիեէթիլլէ օլմաեըպ, պու սըֆաթլար տախի Ալլահըն մատտէթէն, վէ պաթնէն սըֆաթ ու մէքեանտէն միւնէզզէհ պուլունտուլունու իթիլուֆ էթմէք տէմէք խուույի տէրքեար տըր:

Նիշուն քի, նէ իլմին, նէ գուվվէթլին, վէ նէ տախի տիրիլիյին միւշա-

հատեմի, վէ թութուլա պիլմէսի գա-
պիլ օլա պիլիւր. վէ պինաէն ալէյհ Ալ-
լահ սըֆաթտան վէ մէքեանտան միւ-
նէղզէհ տիր: Վէ մատամ քի ինսան
տախի ճիւղի իլահի օլարագ եարա-
տըմըշ, վէ պու իսէ, քէնտի ֆիիլլէ-
րի, վէ հաղրէթի իսա էֆէնտիմիլլին
տէվրինտէն էվիլէլ զուհուր էտէն նէ-
պիլէրին, վէ մուախսարէն չար ճանի-
պի ճիհանա տաղըլան րէսուլլէրին,
Ալլահ նամընա իճրա էթմիլ օլուպ,
քիլթպիլ մէվճուտէյի շէրիֆէտէ մու-
գայեհա պուլունան հալլէրի իլէ միւս-
պէթ տիր:

Տէմէք իսթէրիլ քի, բուի արզտա
վուգուա կէլէն ճէմիյի միւճիւղաթ,
վէ միւճաղաթը իճրա էտէնլէրտէն,
հաղրէթի իստտան մախտասը, ինսան-
տան պաշգասը օլմամասընըն, մէսքէն-
տէն միւնէզզէհ օլան թանկըրը թէալէ
հաղրէթ լէրինին մէքեանը, անճագ՝
տօղրու վէ ազիլ եիւրէքլէր օլտու-
ղունու թէէեիտ վէ թաստիգ էտէր:
մագսատըմըլ՝ աինճէ պէեանը միւ-
թալէաթ օլմաերպ, անճագ՝ ինսան
դըսմընըն տէրէճէյի գուտրէթի բու-
հանիյէսինի միւմըին մէրթէպէ իզահ
վէ թէֆսիրտէն իպարէթ օլուպ, պուն-
տան էվիլէրի ֆասլտա միւնտէրիճ
միւթալէաթըմըլ իլէ պէեան վէ թէվ-
ղիհ դըլընտըղը իւղրէ, պէնի ատէ-
մին տիկէր պիր հալի տախի աճղիեթ,
վէ զաաֆիեթ օլտուղու տէրրիշի
նաղար օլունուր իսէ, ինսանլարըն
ալէմոն պուլունտուգլարը միւտտէթ-
ճէ կէչիրտիքլէրի էօմիլին, հէր հալ-
տէ շու իքի ճիհէթէ միւսթէնէտ օլ-
մասը իճապ էտէր:

Խըլզէթի էսասիյէնին իսթինտու-
կեանը՝ ահվալը մէզպուրէ օլտուղու

հալտէ, պիր տէ տէօնիւպ տէ պու
կիւնքի կիւն իչինտէ պուլունտուղու-
մուղ, վէ զուհուրինէ սէպէպիեթ
վէրմէքտէ օլտուղումուղ վուգուաթ-
լարա նաղար էտէր իսէք, ինսանլարը
շու իքի հալտէն խարիճ պիր մագսատ
իչուն եարատըլըլ տըր զանն էթմէ-
մէմիլ, վէ քիւլլիւ մուամէլաթըն՝ օ
հալլէրի պիլմէմէք, վէ տահա տօղ-
րուսու կէօրմէմէք մահսուլու օլտու-
ղունու միւշահատէ էթմէմէմիլ գա-
պիլ օլամաղ:

Իմտի պիլ՝ մէվգըմիլի, վէ տէրէ-
ճէյի մուամէլաթըմըլը, իսթինտու-
կեանը մէքքիւրէ հասը իլէ, եաշամագ
արզուսինտէ պուլունուր իսէք, օ տէմ
տէ ահվալը ալէմ պիր թէպէտուլաթ
քէսպ էտէր իտուլինտէ, վէ մագսատը
խըլզիյէթիմիլէ մուվաֆըգ շէյէր ճէ-
րէեան իտէճէյինտէ շիւպհէ մի վար:

Ձիրա մախլուգաթը մէվճուտէ ա-
րալարընտա միւթթէհիտէն, միւթթէ-
ֆիլէն, վէ միւշթէրէքէն եաշամագ
իչուն եարատըլան անճագ՝ ինսանլար
տըր: Էկէրչի պաղի ֆէյլէսօֆլարըն
գալլինճէ պու հալ գապիլիլ աիր
կիպի կէօսթէրիլմէքտէ իսէ տէ, շու-
րասը ճայը իթիրաղ տըր քի, օլ վա-
դըթ իթթիֆագ, իթթիհատ, իշթի-
րաք, վէ քէմալէթ ու ֆաղիլէթ սէօղ-
լէրի մանէասըղ գալմագ լեաղըմ կէ-
լիր, վէ պու գալլին նէթիճէսինտէն,
ճինսի ինսանը մախլուգաթը սաիրէ-
տէն էշէտտ վէ էտինա պիր հալտէ
կիպի հիւքմ էթմէքտէն պաշգա շէյ
չըգմագ:

Հալ պու քի, ճինսի պէշէրին Ալլա-
հըն պիր ճիւղի օլարագ եարատըլըպ,
էչրէֆի մախլուգաթտան պուլունտու-
ղունա, վէ միւրատը իլահինին թէֆ-

հիմ ու թէպէտ ինչեք վաստէ թաւ օլտու-
ղունա, քէնտի ֆիւիլ ու հարաքէթլէ-
րինին իգթիզաւոր, վէ միւթալէաթը
մէպհուսէմիւզին իճապը, պիւրէր պիւր-
հանը գաթի օլտուղու կիպի, քէնտի-
լէրինին տախի, օ միւնվալ իւզրէ եա-
շահա պիւլիպ, վէ եաշամագ տան լեա-
ղըմ կէլէն իսթիֆտաէեի, անճագ օ
եօլ իլէ իտէճէքլէրի լապիւտա պու-
լունտուղունտան. իթթիհաա ու իթ-
թիֆազը պէշէրիլէնին գապիւրիզի-
լինէ տաիր վէրիլէն հիւքմ հէր հալտէ
մէրաուա տուր:

Պէնճէ՝ մէվզըն մէղքիւրի իհրազ
էտէ պիւմէք իւզրէ, շիմալիյէ գաաուր
եաշամագ պապինտէ իթթիսազ էյ-
լէմիշ օլտուղունա մէպէրին, վէ քէն-
տի իթթիեարիմիլէ թէրք էտիլմիշ
պուլունտան ահվալին թէպալիլինէ, վէ
տալի իթթիմալթըն ըէֆ ու իզա-
լէսինէ սոյ էտիլիւր, վէ եաշամագլը-
ղըն թարզը՝ մագսաաը իւրիզէթիմիզէ
թաթալիգ օլունա պիւլիւր իտէ, իթթի-
հաաը պէշէրիյէ տախի, մաթլուպ
վէճհ իւզրէ օլ վագըթ մուգուա կէ-
լիւր օլտուղու շիւպհէյի թէզվիրտէն
արի վէ պէրի տիր:

(Պապիսի սօնրա)

ԳԱՅՍԵՐԻՅԷՆԻՆ ԱԹԻԳ ԳՕՃԱՊԱՇԵՐԼԸԳՐ

Օնունճու ճիւսխէսէն sk'ian (սա. 155)

Արիզէնին գրաաթը խիթաւ օլտուղուգ-
տա. պու միւհթէրէմ Հայր իրի, վէ ա-
ղըր պագըլը կէօզլէրինի Յովակիմէ տի-
քէրէք, վէ գալըն սէսինի եիւքսէլտէ-
րէք «Ա՛ խըեանէթ, տէտի. պու կիպի
անառակըգտա պուլունուա տա, պէօլէ
կիւնէրտէ, վէ շու գըզ գըեամէթ իշին-
տէ տաղլարա տիւլմէսէն օլմաղ մը իտի.

շիմտի պէն սէնի նէ՛ եաիաեւրմ. գապա-
հաթընը գալէ ալսամ, սանա քողաքիւն
եօգ. ալմասամ պէնիմ բուհանի սըֆա-
թըմա էլլէրմէզ. . . լաքին նէ՛ չարէսի
վար, եէր իլէ կէօյիւն ալսաը կիպի ու-
զագ շէյ իտէ տէ մատամքի պիւեիւք
չօրպաճը իպրամ էթմիշ, ըէշին գու-
տուղուն գանը թէմիզլէ տէ օնտան սօն-
րա նէ՛ եաիաճաղըմ պէն պիւլիւրիմ. եը-
գըլ շուրտան կէօզլէրիմ կէօրմէսին» տէր
տէմէզ խըամէթճի ֆոֆրաւուրար գօլլա-
րընտան թութաուղլայըն հագարաթլա
տըշարը չըգարաղլար:

Առաջնորդ Հայր պու սէօզլէրի էօլլէ
պիր թարզ իլէ սէօլէտի, վէ էօլլէ հէյ-
եէթլէր վէ շէհրէլէր կէօսթէրտի քի,
եաիմա օլտուղունա պիր քիմէնին գա-
րար վէրէ պիւմէսի իհթիմալի օլմատըզը
էօլլէ տուրտուն, պիննէֆա Յովակիմի
տալի աճապա իշին հագըգաթընտան
խապիւրի եօգ մու տուր տէյի շիւպհէլէն-
տիրի իտի:

Պիր թարաֆտան, պիր տտէմ եալընըզ
թանաթլա տուլիւստունա գարըն ար-
թըզ պէօլլէ պիր հէյեէթ տէ կէօսթէրէ-
մէզ. աճապա էնիլթէմ՝ պէնի վաւքա
կէօնտէրմէք իշուն — Առաջնորդ Հայրա
կիպիտէն իշին հագըգաթընը պիւլիւրի-
եօրուզ — տէեու ալտաթտը մը միւթա-
լէաըլլա իուլլանըր. վէ տիկէր թա-
րաֆտան տա, «Պունտա ալտաթմաեա նէ՛
մանէա վար, ճէհէննէմէ կիտէճէքսին
սէսէլէր նէ՛ էտէպիլէճէյիմ, խայըր խայըր
ալտաթմա եօգ տուր. Մեծաւոր Հայր
սբու հէյեէթ վէ չալըմը ուսթալըղընտան
եաիւրեօր» եօլլա թէֆէքքիւրլէր իլէ օլ-
րաղըր իտի:

Նիհանէթինտէ պիր գանը գաթիլ
կիպի տըշարը սիւրիւլալաքտէն սօնրա
ֆիքրինտէն «եարատան Ալլահ պէնի կէօր-
մէեօրմուսուն պու պապտէ հիշ պիր գա-
պահաթըմ գուսուրում օլմատըզը հալտէ
նէ՛ տիր պու չէքտիլիմ» տէեէրէք էօլլէ
պիր գասալէթէ զարգ օլտու, վէ գալ-
պինտէն օ տէրէճէ իզթիրապ տուլտու
քի, օտաաընա կիւճ հալ իլէ վասըլ օլ-
տու. վէ հէման քէնտիլինի պիր քէօլէ-

եկ տխրագ, պահելուդ տէրէճէսինտէ աճ սուսուդ գալլինի տըրմալար տուրուր խոր:

Նախահան պէյնինի պուլուր կիպի իհաթա էտէն իշպու Էֆքեարըն վէրմիշ օլտուզու աղըրլըդ, իւզէրինէ խաֆիֆ պիր խաաթալըդ կէթիրէրէք, ֆիլհագըդ գա եէրինտէն գալգամազ, վէ խուսուսիլէ շէհիրէ եօլճու օլտուսզ օլտու. վէ տէր ազապ էֆքէրէ գարիյէսինտէն վանքըն հէքիմինին ճէլալլէ լէտէլ մուայեէնէ, 8-10 կիւն պագըլմասը իճապ էտէր օլտուզու Մեծաւոր Հայրա պիլ իֆատէ, օլ վէճէլէ թէրթիպ ու թէտալլիինէ միւպատէրէթ օլտուսու:

Յովակիմին նամիպաճըղը, հէքիմին թէրթիպլէրինտէն գիւտտէ, գօմէս իխթիւտըն կէճէլէրի խաֆիլէն եանընա կէլիպ տէ, միւֆէրրիէ ճէվապար, վէ թէսլիէթ պալիշ ֆըգրալար իլէ Էֆքեարընը թէպըին էյլէմէսիլէ իֆադաթ պուլտու, վէ պիր գաչ կիւն իշինտէ կէրէյի կիպի րաճաթ օլտու:

Իխթիւտ՝ Յովակիմիլէ վազաա հագգընտա գօնուշմանըն վագթի տրթըդ կէլիլ օլտուզու պիր կէճէ «կէօրտիւնիճը միւ էվլատըմ, տէտի. սիզ նէ՝ տիւշիւնիւեօրիտինիզ իշ նէ՝ հալ քէսպ էթաթ. շիմաթ Մեծաւոր սիզի 10-15 կիւն հալլէլէ շէհիրէ եօլտուսամազ, պիլ տէ շու միւտտէթ գարֆընտա իշին թէտալլիլէրինի տրիզ ամիգ տիւշիւնիւր, վէ ազլա մուվաֆըդ օլտն սիւրէթի իճրա էթմէտէ պուլտուսուզ. պէօյլէլիքլէ գալիլէն մէէմուլ էտէրիմ քի, պաշընըզտա տէօնէն պէլիյէտէն սէլամէթճէ գուրթուլաճագսընըզ:

Իմաթ, շիմաթ սէօյլէյինիզ պանա քի Մեծաւոր Հայր սիզէ նէ՝ մուամէլէ էթաթ. պիլէյիմ վէ օնա կէօրէ չարէսինի տիւշիւնէյիմ:

Յովակիմ ճէվապ վէրիպ, «պէնի տէտի թաանի էտիլմիշ օլտն խապատաթըն ֆալիլի եէրինէ գօնուպ, — ճիւնհանըզ պիւեիւք տիւր. վէ շէտիտ ճէզա չէքմէյէ միւսթէհագգսընըզ ամմա, նէ՝ չարէսի վար չօրպաճը իպրաթ էթմիշ, շիմաթիլք գուս-

տուզուէն գանը թէմիզլէ տէ, օնտան սօնրա պէն իշիմի պիլիլիմ — տէտի, սէօզիւ պիթիլաթ:

«Փէք ալէա, տէտի իխթիւտ. Էնիշթէն՝ օ՝ չօճուզուէն սէնտէն օլտուսը խտաիազըն էթմէնիզ իշուէն իճապ էթտիյի, վէ Մեծաւոր Հայրա կէօնտէրտիյի սրրաւա, մատալինին թաանիաթտան իպարէթ օլտուզուէնտան տօլտեը, լիսան իլէ օլտուպ իսէ պիլէ, հալ վէ հարաքեաթ իլէ սէրրիշտէ վէրի օլտանըզըն իշթիմալինի էլիլէթ տէ տէր խաթըր էտէճէյինտէն, քէթիմ էյլէմէնիզլի մի թէնպիլէ էթաթ, եօգսա էհէմիլիէթ հիշ մի վէրմէտի:

«Նէ՝ տէօրտուէն, տէտի Յովակիմ. պու սէօզիւ պանա թէքլիֆ էթալիյի սաաթ վար ա. Էօյլէ պիր կէօզ պէլէրթաթ, վէ ճանըզ գուլա տէմէմի մի իշուէն օ՝ տէրէճէ թէհաթա կէօթիլէրտի քի տէնէմէմ. . . վէ նիհաեթիլտէ տաթի — պանա պագ Յովակիմ, տէտի. մատալլաճ էյէր պու սըրըզ պիր ինտանտան էլիտիլ իսէմ եօգսու, Էօմիլէն թէհէլիքէէ կիրէր —

«Պուրտա սէնի Սլլաճ թարաֆընտան եէթիլիշ պիր իւրըզըր. վէ եաթա պիր իշտէրի ալիգատիլ եէրինէ գօնուպ տա պիւթիւն Էսրարըմը տէնիպ տէօքաթիլիւմէ նէ՝ պագարըն, տէյիլ ինտան օղլուէնա տէմէք, պու թէնպիլէի պանա սօնրաւա էթտան էթտիլինտէն, էվլէլէ վալիտէմէ պիլէ աշիշ օլտուզում իշուէն շաշըրըպ գալարագ նասըլ գօշուպ տա, աղընը թուլաճապըմը պիլէմէտիմ:

«Պէր իտուրտար օլ եաթրում, տէտի իխթիւտ. սէնին չք. պինազիլ խաաթի եէթլէրին իշուէն սօն տէրէճէտէ մէմուէն օլտուօրում. ինչալլաճ տրթըզ վէվալըն քէմալէ եաղլաշիշ, վէ մին լայրը հաւտտին Հագգ թէալա պէնի սանա սէպէպ եօլալիշ տըր: Շիմաթ ալթըդ նասիհաթըմ գուլազ վէր. պուլտան սօնրա սէնին իշին Մեծաւորուէն հուզուրուէն չըգմանըզտա տաղլարընա գաթանարագ — սէօզլէրինիզին թէէսիլի իշէրիմէ իքսիլ կիպի իշէտի. ճիւնհանըն տէրէճէսինի վէ էհէմիլիէթիլի պիլաթ. վէ իշթէ վանքա վէ խաթիփայընըզ կէլտիմ. էվ-

տա պուլունան, վէ մէվզուի պահարմըդն մէպնիկի ալէյհի օլան չէյ, պու տուկուլար տըր:

Իմտի քէօր իգպալըն՝ քէնտի պախ- շիշէրինտէ պիր չօգ գատար հագգ- սըզլըզլար էտէր օլմասը սէպէպլյէ, պու ալէմտէ նէշէլէրինի հագգըն- տան մահրում վէ մէրտուտ, վէ քի- մինի տախի միւսթէհագգ օլմասը- ղը հալտէ, հէր նէվի մուվաֆֆագի- եթ իլէ մէսուտ օլմուշ կէօրէն ին- սանլար իշինտէ տախի, էլպէթտէ քի ֆիլըր իլէ քէօրլէրի տէ, ամալարը տա պուլունաճաղընտան, մէսէլէնին էն միւշքիլ օլան եէրի, պու տուկուլա- րըն սահիհինի ֆասիալինտէն թէֆրիգ ու թէմեիզ էտէ պիլմէքիք օլմուշ տուր:

Պահարմըզը իգահ էտէլիմ. թութա- լըմ քի քէօր իգպալ, տէվլէթէ, միլ- լէթէ, մէմլէքէթէ, մէտէնիեթէ, ին- սանիեթէ, վէլ հասըլ պիր ֆէրտի վա- հիտէ իքի փարալըզ խայրը տօգուն- ման, վէ պիւթիւն կիւն քէյֆ վէ էյլէնճէսինէ, վէ հէվայի նէֆսինէ խըտմէթ էտէր օլան պիր ատէմէ, պիր պիւեիւք իքրամիյէ գաղանտըմըշ օլ- սա, վէ պու գաղանճ՝ պիր թագըմ պիքէսլէրին, էյի ատէմլէրին, վէ հէր նէվի հիւնիւ խըտմէթ ու ֆէտաքիտը- լըզը տիրիզ էթմէզ օլան քիմնէլէրին, թէշվիգ ու իզֆալինի միւճիպ օլա- րագ, օ եիւզտէն տախի եիւզլէրճէ ատէմլէր պաթմըշ վէ մահվ օլմուշ պուլունասա, էֆքեարը սագիմէ սահի- պի օլան քիմնէլէր, պու իքի ճիհէթ- տէն տէ էսէֆ ու քէտէր տույմամագ միւմքին մի տիր: Վէ պու եիւզտէն մաղտուր օլանլարտան գաշընըպ, իգ- պալա գօնանըն պաշընա թօփլանմա-

տա կէզէնլէրէ իսէ, հիշ էֆքեարը սագիմէ սահիպի տէնիլէ պիլըր մի:

Պու միսիլուլէր՝ իգպալըն ույար ույմագ պախշիշէրինէ պագարագ, միւքեաֆաթ տէնիլէն չէյին, սիւրէթի հագգտան գաղանըլըր օլմասը հագ- գընտա օլան տուկուլարը պօզուլմուշ, վէ պիր կիւն քէօր թարաֆընա կէ- թիրիպ տէ պիր չէյ գափաթմագ գէ- հապըյլա, իգպալըն, վէ իգպալըլա- րըն բէշինէ տիւշմէյէ մէճպուր օլմուշ խօտըրէսթլէր օլուպ, պէօյլէլէրին ին- տինտէ, ագըլ, քէմալէթ, վէ ֆազի- լէթ իլէ միւթթասըֆ օլանլարըն գա- թան էհէմիլիեթի օլամագ. վէ պի- նաէն ալէյհ գարարլարընտա տախի իսթիգամէթ իհթիմալի պուլունամագ:

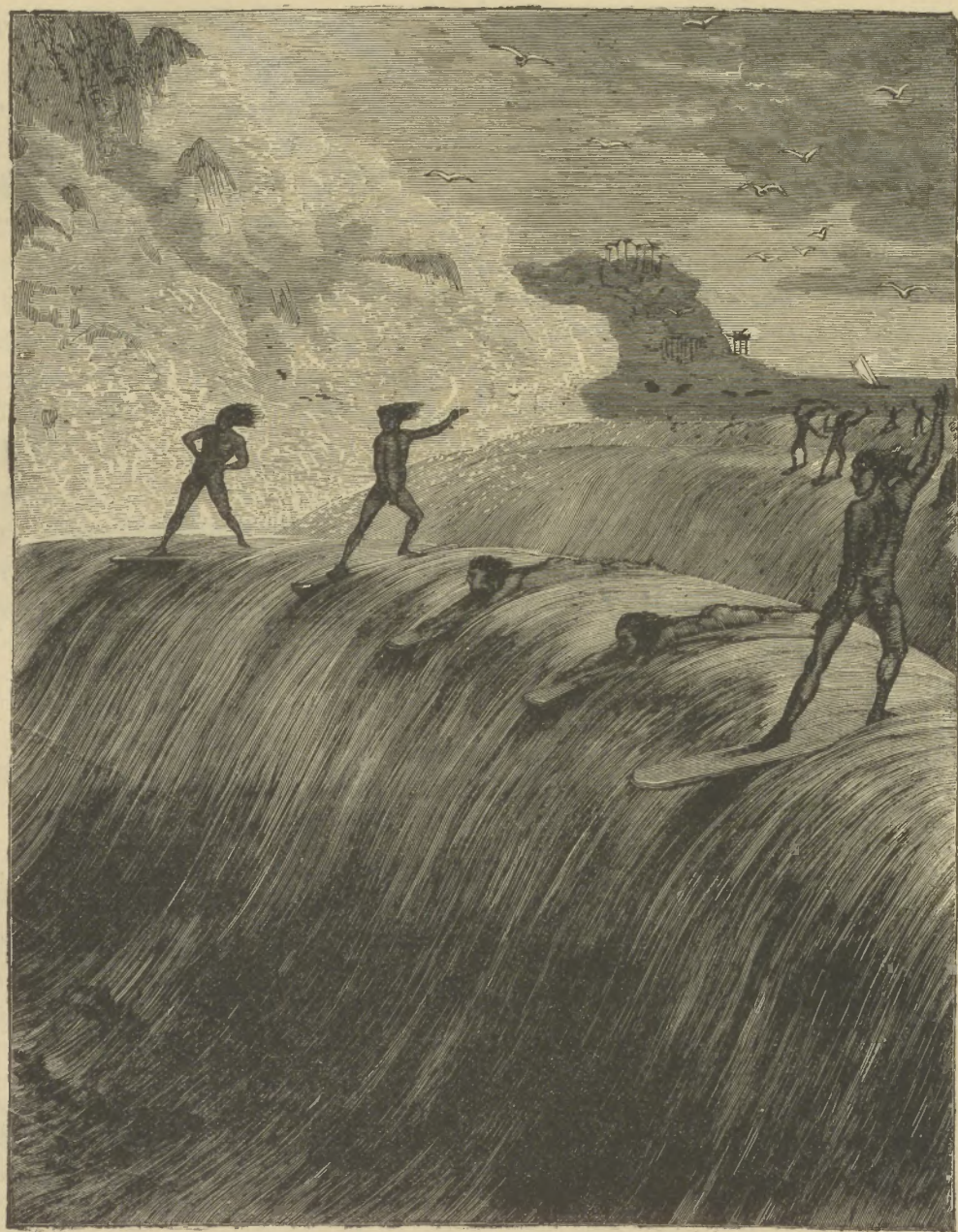
(Գուսուրու պահմա)

ՏԷՆԻՉ ՕԵՈՒՆՈՒ

Ովկիանիանըն ճիհէթի շարգիսինէ իսապէթ էտէն ֆօլինիզիա ատալարը միեանընտա վազը Սանտուիշ ատա- լարընըն սէքէնէսի 60,000 նուֆուս հիսապ օլունուր:

Ձիքը օլունան ատալար խալըզ պի- ռինճի տէրէճէ տէ իւզկէճ, վէ մէշ- հուր կէմիճի օլտուգլարը կիպի, բէ- սիմտէ կէօրիւլուլիւ վէճհ իւզրէ, էվալտէ պիրէր թահթա փարչալարը իւզէրինտէ տէնիլին փէք զիեատէ ա- չըզլարընա գատար կիտիպ, թահթա իւզէրինէ եաթտրագ, աեագուտա տու- րարագ, վէ տահա էնվաի սու ճան- պաղըզլարը եափարագ տէնիզ օեու- նու օյնարլար իտի:

50-60 սէնէտէն պու թարաֆա

ՍԱՆՏՈՒԻՑ ԱՏԱԼԸԼԱՐԸՆ ՏԷՆԻՋ ՕԵՈՒՆՈՒ

Թէքսիլ Վաշինգթոնի մէտէնիկէթէ
պիթթաճիլ, սայքի ումումէն Խըրի-
թիան օլտրադ, պիր հիւքիւմէթի մէշ-
լութէնէ, միւնթադլամ մէքթէպլէրէ,
վէ լաեղզլը սիւրէթտէ տէ ումուրու
թիճարէթէ մալիք օլտուլար:

Մէշհուր շէհիւլէրինտէն պիրիսի 13,
000 սէքէնէնի հալի պուլունան հա-
նօլուլու օլուպ, պու շէհիւր Ասիա, վէ
Ամէրիգա իլէ ղիեպաէ իթթիլաթը,
վէ տիւղու իթաուր պուլունան էն իշ-
լէք պիր լիման տըր: